Dosarul nr. 3-70/2022, 2-21005037-12-3-14012021

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

01 noiembrie 2023 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)

în componență:

președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon

grefierul Alina Roman

examinând în ședință de judecată publică cauza în procedura contenciosului administrativ la acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind obligarea la eliberarea informație și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă

La data de 14 ianuarie 2021 Valeriu Mitrofan a depus cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind obligarea la eliberarea informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii indică că la data de 07 decembrie 2020 a expediat cererea privind accesul la informaţie nr. 10/20 prin care a solicitat ca administraţia Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău să-i elibereze copia filelor din Registrul documentelor de intrare ce cuprinde perioada septembrie 2020. Copia documentelor solicitate în cerere au un caracter public şi nu cad sub incidenţa informaţiei oficialr cu caracter limitat. Până la momentul depunerii cererii în instanţa de judecată 14 ianuarie 2020 nu i s-a eliberat copia documentelor solicitate în cererea privind accesul la informaţie, fapt ce contravine prevederilor art. 16. alin. (1) Legea privind accesul la informaţie.

Consideră că Centrul de Excelenţă în Construcţii din oraşul Chişinău prin acţiunile sau inacţiunile sale în mod flagrant a neglijat prevederile legale.

Solicitarea formulată în cererea privind accesului la informaţie înregistrată la Centrul de Excelenţă în Construcţii sub numărul de intrare 01-16/174 din 07 decembrie 2021 nu era pur formală, din contra, aceasta urmărea satisfacerea interesului reclamantului de a şti cum sunt gestionate problemele, bunurile imobile şi resursele financiare din cadrul Centrului de Excelenţă în Construcţii. Cererea de acces la informaţie, conţinea suficiente indicii care ar fi permis unei autorităţi diligente identificarea şi comunicarea informaţiei ce-l interesa pe reclamant, însă pârâtul, acţionând în mod deliberat, a ales să nu ofere posibilitatea de a lua cunoştinţă şi de a efectua copia documentelor solicitate în cerere, în termenul prevăzut de lege.

În asemenea circumstanţe, consideră reclamantul că comportamentul pârâtului denotă tendinţa de a acţiona deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului lui la informaţie, miza pe care o avea la obţinerea informaţiei solicitate, iar instanţa de judecată are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informaţiilor solicitate sau neeliberarea documentelor solicitate i-a cauzat în mod indubitabil anumite suferinţe psihice. În această ordine de idei, menţionează că principiul legalităţii, care este unul fundamental în statul de drept, obligă autorităţile să se conducă în activitatea acestora exclusiv de lege şi nu de emoţii sau de frustrări, iar eventualele abuzuri urmează a fi contracarate în limitele şi potrivit procedurilor stabilite de lege.

Reclamantul consideră, că autoritățile publice potrivit competenților ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Cu privire la încasarea prejudiciului moral, reclamantul Valeriu Mitrofan indică, că solicitarea formulată în cererea înregistrată la Centrul de Excelenţă în Construcţii nu era pur formală, din contra, aceasta urmărea satisfacerea interesului lui.

Reclamantul Valeriu Mitrofan, ținând cont de forma vinovăției pârâtului la cauzarea prejudiciului în mod echitabil, apreciază că suma de 5000 lei este suficientă pentru a-i compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat prin refuzul de a-i furniza informația solicitată în cerere.

Cere reclamantul Valeriu Mitrofan să fie constatată încălcarea dreptului privind accesul la informaţie de către Instituţia Publică Centrul de Excelenţă în Construcţii, în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate în cerere, să fie obligată Instituţia Publică Centrul de Excelenţă în Construcţii din oraşul Chişinău să-i elibereze copia filelor din Registrul documentelor de intrare ce cuprinde perioada septembrie 2020, cerinţă solicitată în cererea privind accesul la informaţie nr. 10/20 din 07 decembrie 2020 și încasarea prejudiciului moral cauzat

în mărime de 5000 lei prin refuzul nelegitim de a furniza informaţii sau prin alte acţiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informaţii, precum şi satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Reprezentantul Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, Valeriu Pelivan a depus referință la acțiune în care indică, că califică pretențiile reclamantului Valeriu Mitrofan ca fiind neîntemeiate și nefondate.

În motivarea referinței indică că la 07 decembrie 2020 Valeriu Mitrofan, a depus cererea nr. 10/20. Prin acea cerere a solicitat permisiunea de a elibera copia filelor Registrului documentelor de intrare pentru luna septembrie 2020.

În perioada 03-07 decembrie 2020 Valeriu Mitrofan a înaintat Centrului de Excelentă în Construcţii încă 35 de cereri privind accesul la informaţie (care conţineau diverse solicitări). La 24 decembrie 2020 Centrul de Excelenţă în Construcţii a transmis la adresa de e-mail a dlui Valeriu Mitrofan (indicată în cererea acestuia ca unic mijloc de informare) scrisoarea nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020. În rezultatul examinării cererii reclamantului din 07 decembrie 2020 nu a fost dispusă furnizarea vreunei informaţii, iar de la 07 decembrie 2020 până la 24 decembrie 2020 au trecut 12 zile lucrătoare.

Menţionează Centrul de Excelenţă în Construcţii că a examinat în termen legal cererea reclamantului privind accesul la informaţie din 07 decembrie 2020 cu nr. 10/20.

Cu referire la temeinicia şi legalitatea răspunsului nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020 indică că partea referitoare la solicitarea privind accesul la informaţie Centrul a comunicat disponibilitatea de a furniza solicitantului informaţiile de care dispune, conform procedurii şi condiţiilor legale reflectate în răspunsul nominalizat. Aceste informaţii urmau a fi furnizate doar după achitarea prealabilă a costului cheltuielilor suportate de către Centru pentru prelucrarea acestora: costul materialului epuizat ia multiplicarea actelor, costul muncii de facere a copiilor de pe actele solicitate şi costul muncii de extragere a informaţiilor din documentele care conţin şi informaţii cu accesibilitate limitată). În răspuns a indicat costul orientativ care ar rezulta din numărul filelor care urmau a fi prelucrate. Concomitent, în răspuns s-a indicat adresa de e-mail şi numărul de contact a Centrului de Excelenţă în Construcţii la care se putea adresa solicitantul (reclamantul) dacă accepta condiţiile propuse pentru furnizarea informaţiilor accesibile.

Actele solicitate de către reclamant (fotocopia registrului documentelor de intrare pentru luna septembrie 2020) nu se referă la procedura administrativă iniţiată de către Centru în baza acestei solicitări. Or, procedura administrativă a vizat doar examinarea modalităţii de obţinere a accesului la anumite informaţii şi nu nemijlocit temeinicia obţinerii acestor informaţii. Centrul nu a examinat facturile fiscale, dispoziţiile de plată şi ordinele de plată etc., ci doar prevederile

legale care definesc procedura de obţinere a oricărei informaţii de la Centru inclusiv registrului documentelor de intrare pentru luna septembrie 2020. Singurul lucru pe care l-a făcut Centrul a fost numărarea paginilor care urmau a fi prelucrate. Deci, copia filelor registrului documentelor de intrare pentru luna septembrie 2020 nu au fost examinate pe conţinut şi, respectiv, conţinutul acestora nu a stat la baza emiterii răspunsului Centrului de Excelenţă în Construcţii nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020. Per a contrario, dacă a presupune că actele solicitate de către reclamant se referă la procedura administrativă iniţiată de Centru şi le-a anexa în totalitate la dosarul administrativ (chiar şi în copii), atunci în temeiul art. 222 Cod administrativ, când reclamantului i se va permite accesul la acest dosar, acţiunea ar fi satisfăcută automat în interesul reclamantului, fără a finaliza procedura judiciară (şi fără a respecta condiţiile legale de furnizare a informaţiilor deţinute de Centrul de Excelenţă în Construcţii prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 872/2015 şi care rezultă din art. 20 alin. (1) şi alin. (2) al Legii nr. 982/2000).

În raportul juridic litigios Centrul are statut de potenţial furnizor de informaţii, iar reclamantul Valeriu Mitrofan are statut de solicitant de informaţii, însă, în conformitate cu art. 207 Cod administrativ, acţiunea în partea cerinţelor formulate faţă de Centrul de Excelenţă în Construcţii sunt inadmisibile, or, calitatea de pârât în procedura contenciosului administrativ o pot avea doar autorităţile publice, iar Centrul de Excelenţă în Construcţii este o instituţie de învăţământ fără statut de autoritate publică.

Consideră că un alt aspect important în cadrul examinării cererilor de acces la informaţie constituie statutul IP Centrul de Excelenţă în Construcţii şi statutul informaţiilor solicitate. În acest context menţionează că conform art. 2 alin. (3) Cod administrativ, prevederile codului nu se aplică raporturilor juridice de drept privat la care participă autorităţile publice, or, informaţia solicitată de reclamant face parte din raporturi juridice de drept privat, iar Centrul de Excelenţă în Construcţii nu are statut de autoritate publică. Centrul de excelenţă în construcţii din mun. Chişinău, este o instituţie de învăţământ profesional tehnic cu programe combinate, clasificată ca instituţie de învăţământ publică, menită să asigure, conform art. 14 alin. (1) Codul educaţiei, desfăşurarea procesului de învăţământ în baza standardelor educaţionale de stat, aprobate de Ministerul Educaţiei şi Cercetării. Corespunzător, Centrul de excelentă în construcţii din municipiul Chişinău este o instituţie de învăţământ publică, nu este autoritate publică, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, realizând doar un domeniu privat al statului – desfăsurarea procesului de învăţământ de un anumit nivel, neavând atribuţii de regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

De asemenea indică că informaţia solicitată de reclamant ţine de raporturi juridice de drept privat, în privinţa cărora nu se aplică prevederile Codului administrativ. Corespunzător, acţiunea în speţă urmează a fi declarată ca inadmisibilă, or, nu se invocă vătămarea unui drept printr-o activitate administrativă.

Centrul de Excelenţă este o instituţie de învăţământ profesional tehnic care funcţionează în regim de autogestiune financiar-economică, deţine conturi în contul unic trezorerial al Ministerului Finanţelor şi poate desfăşura activităţi economice, în conformitate cu actele normative.

Informaţiile solicitate de reclamant nu au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept. Cerinţa înaintată de Valeriu Mitrofan cu privire la încasarea prejudiciului moral, în baza art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ urmează a fi declarată ca inadmisibilă, deoarece nu sânt întrunite condiţiile prevăzute la art. 208, or, în conformitate cu art. 60 alin. (3) Cod administrativ, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă. După cum rezultă din materialele cauzei, reclamantul Valeriu Mitrofan a omis a se adresa cu cerere prealabilă privind încasarea pagubei morale, deşi, doar după adresarea cu cererea prealabilă şi în situaţia în care a primit răspuns negativ la cererea înaintată sau nu a primit nici un răspuns, reclamantul urma să se adreseze în instanţa de contencios administrativ. Pentru a pune în mişcare o acţiune în judecată, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor exigenţe precum ar fi respectarea procedurii prealabile, competenţei jurisdicţionale, existenţa împuternicirilor şi a capacităţii procesuale etc. Respectiv, solicitarea privind repararea prejudiciului moral, urmează propria cale în ordinea administrativă, urmând a fi respectate cerinţele prevăzute expres de lege în acest sens, în speţă. înaintarea cererii prealabile către autoritatea publică, cerinţă ce nu a fost îndeplinită de reclamant.

Codul administrativ stabileşte procedura de contestare, fiind norma legală ce reglementează în concret modalitatea atacării în instanţă a acţiunilor furnizorului de informaţii, care include în sine necesitatea respectării căii prealabile de contestare a actului administrativ. Cererea privind repararea prejudiciului, constituie o procedură administrativă distinctă de cea privind obligarea furnizării informaţiei, or, se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.

Solicită declararea acţiunii ca inadmisibilă ori respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Reclamantul Valeriu Mitrofan și reprezentantul pârâtului Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău în ședința de judecată nu s-au prezentat, despre data, timpul și locul examinării cauzei au fost înștiințați legal.

În temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, instanța de judecată a dispus examinarea în lipsa părților care nu s-au prezentat în ședință din motive nejustificate.

Examinând acțiunea, referința depusă și actele anexate, stabilind, inclusiv din oficiu, starea de fapt și de drept, instanța de judecată consideră că acțiunea este admisibilă, dar neîntemeiată, din următoarele motive.

Conform art. 2 alin. (2) Codul administrativ, anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 6 Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

Conform art. 10 Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid

instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 191 alin. alin. (1)-(3) Cod administrativ, (1) cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ. (2) Curţile de apel soluţionează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituţionalitate. (3) Curtea de Apel Chişinău soluţionează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum şi acţiunile în contencios administrativ atribuite în competenţa sa prin Codul electoral.

În conformitate cu art. 192 Cod administrativ, (1) pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători. (2) În judecătorii acţiunile în contencios administrativ se examinează de judecători specializaţi.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

În conformitate cu art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sânt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 208 alin. (1) și alin. (3) Cod administrativ, (1) în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

În conformitate cu art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării

deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Prin hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 555/25 din 27 noiembrie 2018 și nr. 584/27 din 11 decembrie 2018 s-a dispus specializarea sediilor Judecătoriei Chișinău, au fost aprobate listele judecătorilor specializați conform sediilor Judecătoriei Chișinău și începând cu 01 ianuarie 2019, sediile Judecătoriei Chișinău au fost specializate după cum urmează: sediul Botanica – în materie de insolvabilitate; sediul Buiucani – în materie penală; sediul Centru – în materie civilă; sediul Ciocana – în materie contravențională și activitatea judecătorului de instrucție; sediul Râșcani – în materie de contencios administrativ.

Conform art. 21 alin. (1) Legea privind accesul la informaţie, nr. 982 din 11 mai 2000, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât şi direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

Conform art. 23 alin. (1) Legea privind accesul la informație, atacarea pe cale judiciară a acţiunilor furnizorilor de informaţii, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

Instanța de judecată constată că la 07 decembrie 2020 reclamantul Valeriu Mitrofan a înaintat Centrului de Excelență în Construcții cererea privind accesul la informație nr. 10/20.

La data de 24 decembrie 2020 Centrul de Excelență în Construcții din municipiul Chișinău a expediat în adresa reclamantului răspunsul la cerere cu nr. 01-13/273 (filele cauzei 126-127).

La data de 14 ianuarie 2021, în termenul stabilit de lege, reclamantul Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind obligarea la eliberarea informației și repararea prejudiciului moral.

Astfel, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Referitor la fondul acțiunii, instanța de judecată constată următoarea stare de drept și de fapt.

Conform art. 34 din Constituţia Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit. Autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea

corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal.

Conform art. 1 Legea privind accesul la informaţie, nr. 982 din 11 mai 2000, prezenta lege reglementează:

a) raporturile dintre furnizorul de informaţii şi persoana fizică si/sau juridică în procesul de asigurare şi realizare a dreptului constituţional de acces la informaţie;

b) principiile, condiţiile, căile şi modul de realizare a accesului la informaţiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informaţii;

d) drepturile solicitanţilor informaţiei;

e) obligaţiile furnizorilor de informaţii în procesul asigurării accesului la informaţiile oficiale;

f) modalitatea apărării dreptului de acces la informaţie.

(2) Nu constituie obiect al prezentei legi raporturile care au legătură tangenţială cu raporturile enumerate în alineatul (1) al prezentului articol şi se referă la:

a) colectarea, prelucrarea, depozitarea şi garantarea integrităţii informaţiilor;

b) prezentarea obligatorie a informaţiilor prevăzute de lege de către persoane private autorităţilor publice, instituţiilor publice;

c) accesul autorităţilor publice, instituţiilor publice, persoanelor fizice şi/sau juridice, abilitate cu gestionarea unor servicii publice, la informaţiile aflate în posesia altor asemenea autorităţi publice, instituţii publice, persoane fizice şi/sau juridice;

d) furnizarea informaţiilor referitoare la propria activitate de către persoane fizice şi juridice private, partide şi formaţiuni social-politice, fundaţii, asociaţii obşteşti.

Conform cu art. 5 Legea privind accesul la informaţie, (1) subiecţi ai prezentei legi sânt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei.

(2) Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sânt:

a) autorităţile publice centrale şi locale – autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească;

b) instituţiile publice centrale şi locale – organizaţiile fondate de către stat în persoana autorităţilor publice şi finanţate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuţiilor de administrare, social-culturale şi altor atribuţii cu caracter necomercial;

c) persoanele fizice şi juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituţia publică, sânt abilitate cu gestionarea unor servicii publice şi culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informaţii oficiale.

(3) Pot solicita informaţii oficiale, în condiţiile prezentei legi:

a) orice cetăţean al Republicii Moldova;

b) cetăţenii altor state, care au domiciliul sau reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova;

c) apatrizii stabiliţi cu domiciliul sau cu reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova.

Conform art. 6 Legea privind accesul la informaţie, (1) în sensul prezentei legi, informaţii oficiale sânt considerate toate informaţiile aflate în posesia şi la dispoziţia furnizorilor de informaţii, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.

(2) În sensul prezentei legi, drept documente purtătoare de informaţii sânt considerate:

1) oricare din următoarele (sau o parte din acestea):

a) orice hârtie sau alt material pe care există un înscris;

b) o hartă, un plan, un desen, o fotografie;

c) orice hârtie sau alt material pe care sânt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze;

d) orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism;

e) orice alt înregistrator de informaţie apărut ca rezultat al progresului tehnic;

2) orice copie sau reproducere a purtătorilor de informaţii menţionaţi la punctul 1) al prezentului alineat;

3) orice parte a unei copii sau reproduceri menţionate la punctul 2) al prezentului alineat.

(3) Informaţiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziţia solicitanţilor în ordine generală.

Conform art. 10 Legea privind accesul la informaţie, (1) persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie.

(2) Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condiţiile legii.

(3) Orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia de a-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

Conform art. 12 alin. alin. (1)-(2), (5) Legea privind accesul la informaţie, (1) informaţiile oficiale vor fi puse la dispoziţia solicitanţilor în baza unei cereri scrise sau verbale.

(2) Cererea scrisă va conţine:

a) detalii suficiente şi concludente pentru identificarea informaţiei solicitate (a unei părţi sau unor părţi ale acesteia);

b) modalitatea acceptabilă de primire a informaţiei solicitate;

c) date de identificare ale solicitantului.

(5) Elaborarea şi furnizarea unor informaţii analitice, de sinteză sau inedite pot fi efectuate în baza unui contract între solicitant şi furnizorul de informaţii, contra unei plăţi negociabile, dacă furnizorul va fi disponibil şi în drept să realizeze o asemenea ofertă.

Conform art. 13 Legea privind accesul la informaţie, (1) modalităţile accesului la informaţiile oficiale sânt:

a) audierea informaţiei pasibile de o expunere verbală;

b) examinarea documentului (unor părţi ale acestuia) la sediul instituţiei;

c) eliberarea copiei de pe documentul, informaţia solicitate (de pe unele părţi ale acestora);

d) eliberarea copiei traducerii documentului, informaţiei (unor părţi ale acestora) într-o altă limbă decât cea a originalului, pentru o plată suplimentară;

e) expedierea prin poştă (inclusiv poşta electronică) a copiei de pe document, informaţie (de pe unele părţi ale acestora), copiei de pe traducerea documentului, informaţiei într-o altă limbă, la cererea solicitantului, pentru o plată respectivă.

(2) Extrasele din registre, documente, informaţii (unele părţi ale acestora), în conformitate cu cererea solicitantului, pot fi puse la dispoziţia persoanei date, într-o formă rezonabilă şi acceptabilă pentru aceasta, spre a fi:

a) examinate la sediul instituţiei;

b) dactilografiate, fotocopiate sau copiate într-o altă modalitate ce ar asigura integritatea originalului;

c) înscrise pe un purtător electronic, imprimate pe casete video, audio, alt purtător rezultat din progresul tehnic.

Conform art. 15 alin. alin. (1)-(3) Legea privind accesul la informaţie, cererile scrise cu privire la accesul la informaţie vor fi înregistrate în conformitate cu legislaţia cu privire la registre şi petiţionare.

(2) Cererile respective vor fi examinate şi satisfăcute de funcţionarii publici responsabili de furnizarea informaţiilor.

(3) Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepţionarea şi conştientizarea acestora.

Conform art. 16 alin. (1) Legea privind accesul la informaţie, informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie.

Conform art. 20 Legea privind accesul la informaţie, (1) pentru furnizarea informaţiilor oficiale pot fi percepute, în afara excepţiilor prevăzute de lege, plăţi

în mărimile şi conform procedurii stabilite de organele reprezentative, acestea fiind vărsate în bugetul de stat.

(2) Mărimile plăţilor nu vor depăşi mărimile cheltuielilor suportate de către furnizor pentru facerea copiilor, expedierea lor solicitantului şi/sau pentru traducerea, la cererea solicitantului, a informaţiei, documentului.

(3) Plăţile pentru furnizarea informaţiilor analitice, de sinteză sau inedite, executate la comanda solicitantului, se vor stabili conform contractului dintre solicitant şi furnizorul de informaţii.

(4) Vor fi puse, fără plată, la dispoziţia solicitanţilor, informaţiile oficiale care:

a) ating nemijlocit drepturile şi libertăţile solicitantului;

b) sânt expuse oral;

c) sânt solicitate pentru a fi studiate la sediul instituţiei;

d) prin faptul că au fost furnizate, contribuie la sporirea gradului de transparenţă a activităţii instituţiei publice şi corespunde intereselor societăţii.

(5) În cazurile în care informaţia pusă la dispoziţia solicitantului conţine inexactităţi sau date incomplete, instituţia publică este obligată să efectueze rectificările şi completările respective gratuit, cu excepţia cazurilor în care completarea informaţiei implică eforturi şi cheltuieli considerabile care n-au fost prevăzute şi taxate la eliberarea primară a informaţiilor.

(6) Instituţia publică va aduce la cunoştinţa solicitanţilor într-un mod cât mai adecvat şi mai amănunţit posibil modalitatea de calculare a plăţilor pentru furnizarea informaţiei.

Conform normelor legale citate se constată că subiecți ai raportului juridic ce ține de asigurarea accesului la informare sunt solicitantul și furnizorul de informație. Solicitant poate fi orice persoană care dorește să obțină o informație ținând cont de limitele referitor la informația solicitată (dacă informația dată este și/sau nu obiect al raportului dat și dacă aceasta poate și/sau nu să fie furnizată). Totodată, din definiția legală rezultă că furnizor de informație este posesorul informațiilor oficiale, care reprezintă acele informații care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.

În acest sens, ca o persoană să fie subiect al raportului ce ține de accesul la informație în calitate de furnizor de informație, aceasta trebuie să dețină informația oficială care este catalogată în acest sens prin prisma normei legale. Informaţia susceptibilă de a fi furnizată poate fi: documentată sau nedocumentată. Constituie informaţie documentată informaţia care este fixată pe un anumit purtător informaţional: scris, electronic etc. Constituie informaţie nedocumentată informaţia nefixată pe un suport informaţional, dar despre care furnizorul de informaţie are cunoştinţă, adică este posesor al acesteia.

În speță, reclamantul Valeriu Mitrofan pretinde că i s-a încălcat dreptul privind accesul la informație de către Centrul de Excelență în Construcții, în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate, cerință formulată prin cererea privind accesul la informație nr. nr. 10/20 din 07 decembrie 2020.

Instanța de judecată constată că prin răspunsul nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020, expediat la adresa electronică a reclamantului Valeriu Mitrofan, Centrul de Exclență în Construcții din orașul Chișinău i-a comunicat despre recepționarea cererilor privind accesul la informații din 03, 04 și 07 decembrie 2020 (în total 35 cereri). Centrul de Excelenţă în Construcţii, municipiul Chişinău a comunicat care sunt condiţiile legale de furnizare a informaţiilor deţinute de Centru. A comunicat care sunt formele agreabile de furnizare a informaţiilor deţinute de Centru în funcţie de categoria informaţiei şi suportul care le conţine, precum şi care sunt impedimentele de ordin juridic care nu permit Centrului satisfacerea solicitării privind furnizarea informaţiilor sub forma copierii suportului purtător de informaţii (filelor proceselor-verbale, ordinelor de plată, registrului documentelor de intrare/ieşire, tabelelor de pontaj etc.). Aceste impedimente sunt opozabile şi cererilor privind accesul la informaţii nominalizate. A reiterat că imposibilitatea satisfacerii cererilor sub forma cerută de solicitant rezultă din art. 11 alin. (1) pct. 3 al Legii nr. 982/2000 privind accesul la informaţie, or, copierea sau vizualizarea întregului suport care conţin informaţii cu acces liber şi concomitent cu acces limitat este de natură să afecteze drepturile constituţionale ale persoanelor ale căror informaţii personale este protejată în sensul art. 7 alin. (2) lit. c) al Legii nr. 982/2000 privind accesul la informaţie fie a căror informaţii ce ţine de activitatea economică/comercială este protejată potrivit art. 7 alin. (2) lit. b) al Legii nr. 982/2000 privind accesul la informaţie.

A mai indicat, că solicitările privind accesul la informaţiile enumerate în cererile din 03, 04 și 07 decembrie 2020 pot fi satisfăcute doar sub modalitatea prevăzută la art. 13 alin. (l) lit. c) sau e) Legea privind accesul la informaţii, în condiţiile indicate în răspunsul Centrului nr. 01-13/44 din 20 februarie 2020. În acest sens, a menționat că pentru satisfacerea solicitărilor expuse în cereri, plata pentru prelucrarea informațiilor constituie aproximativ 200 lei.

Aceste file se conţin în:

- procesele-verbale ale şedinţelor Consiliului profesoral al Centrului de Excelenţă în Construcţii pentru lunile august-noiembrie 2020;
- registrul de evidenţă lunară a livrărilor şi procurărilor pentru lunile august-noiembrie 2020,
- foile de parcurs eliberate pentru toate unităţile de transport care sunt în gestiunea Centrului de Excelenţă în Construcţii pentru perioada august-noiembrie 2020;

- facturile fiscale ce confirmă procurarea carburanţilor pentru lunile august-noiembrie 2020.
- documentele contabile cc confirmă cantitatea de decontare a carburanţilor folosiţi pentru lunile august-noiembrie 2020;
- lista persoanelor care au decontat carburanţii folosiţi şi care este documentul care confirmă împuternicirile persoanelor care au decontat carburanţii folosiţi pentru lunile august noiembrie 2020;
- balanţa de verificare a conturilor contabile pentru lunile august-noiembrie 2020;
- procesele-verbale ale şedinţelor Consiliului de administraţie al Centrului de Excelenţă în Construcţii pentru lunile august-noiembrie 2020:
- registrul privind evidenţa ordinelor emise de Centrul de Excelenţă în Construcţii pentru lunile august-noiembrie 2020;
- facturile fiscale şi dispoziţiile de plată pentru lunile august - noiembrie 2020, ce cuprind informaţiile despre procurarea bunurilor, materialelor, mărfurilor şi despre serviciile prestate pentru necesităţile Centrului de Excelenţă în Construcţii;
- registrul documentelor de intrare pentru lunile august-noiembrie 2020;
- registrul documentelor de ieşire pentru lunile august-noiembrie 2020.

Despre intențiile lui Valeriu Mitrofan privind achitarea prealabilă a plăților corespunzătoare solicitărilor înaintate, precum şi privind modificarea solicitărilor înaintate prin cererile depuse, a fost rugat să informeze la adresa de e-mail a Centrului: ***** sau numărul de contact *****. Totodată, a informat că după achitarea plăților indicate, Centrul într-un termen rezonabil va prelucra informațiile vizate, va furniza printr-o modalitate agreată de solicitant, prevăzută la art. 13 al Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație şi compatibilă cu restricțiile prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. b) şi e) al aceleiași Legi în limita obiectului de reglementare al acesteia prevăzute la art. 2. În cazul în care în rezultatul prelucrării informațiilor se va constata un număr de pagini mai mic decât cel indicat în prezenta scrisoare, banii achitați în surplus, vor fi înapoiați. Dacă, în rezultatul prelucrării informațiilor se va constata un număr de pagini mai mare decât cel indicat în scrisoare, informațiile conținute în aceste acte vor fi furnizate doar după achitarea prealabilă a costului de prelucrare şi acestor informații.

La fel, a informat că răspunsul poate fi contestat la Judecătoria Chişinău (sediul Râşcani) în termen de 30 de zile de la momentul recepționării (filele cauzei 126-127).

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că la data de 24 decembrie 2020 Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a transmis la adresa electronică a reclamantului Valeriu Mitrofan scrisoarea cu nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020 (fila cauzei 128).

Instanța de judecată reține că conform pct. 47 și pct. 48 ale Regulamentului cu privire la modul de formare și utilizare a veniturilor colectate de către autoritățile/instituțiile din subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 872/2015, veniturile se formează din plăţile persoanelor fizice şi juridice achitate pentru prestarea serviciilor informaționale. Costul serviciilor informaționale se stabileşte în baza cheltuielilor efectuate în procesul prestării serviciilor de Internet, de instalare şi elaborare de soft, de culegere computerizată a textelor, de scanare, machetare etc.

De asemenea, potrivit pct. 53 și 54 ale aceluiași Regulament, veniturile se formează din plăţile persoanelor fizice şi juridice achitate pentru executarea lucrărilor de multiplicare şi editare, prestarea serviciilor de tipografie la rizograf, laminare, broşurare, pregătirea blocului de carte etc., solicitate de beneficiari pe bază de contract. Costul serviciilor executate la tehnica de multiplicare se stabileşte în baza cheltuielilor reale efectuate în procesul desfășurării acestor lucrări, constituindu-se din următoarele elemente de bază: 1) cheltuieli pentru retribuirea muncii personalului încadrat în procesul de executare a lucrărilor tipografice; 2) defalcări pentru asigurările sociale de stat şi primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, achitate de patroni; 3) cheltuieli pentru procurarea consumabilelor poligrafice şi pentru tehnica de multiplicare, hârtiei şi altor materiale folosite nemijlocit în procesul executării lucrărilor respective; 4) cheltuieli pentru serviciile comunale, alte cheltuieli aferente executării lucrărilor tipografice.

În acest sens, potrivit poziției 8.4. din Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 872/2015, preţul pentru scanarea textului constitute 1 leu pentru o pagină, iar potrivit poziţiei 10.1. din aceeaşi Anexă, preţul pentru multiplicarea (Xerox A3, Xerox A4) constituie costul real, pentru fiecare pagină, ceea ce reprezintă potrivit pct. 54 al Regulamentului, costul de procurare a unei pagini de către instituţie plus cheltuielile pentru retribuirea muncii personalului încadrat în procesul de executare a lucrărilor de multiplicare, lucrul de identificare a acestor acte și de extragere a informațiilor accesibile, în cazul actelor care conțin şi informaţii cu o accesibilitate limitată.

În conformitate cu art. 116 alin. alin. (1) și (2) Cod administrativ, (1) pentru desfăşurarea unei proceduri administrative şi emiterea unui act sau realizarea unei operaţiuni pot fi percepute taxe, dacă acestea sînt prevăzute de lege.

(2) Taxele ce urmează a fi percepute în baza legii de la petiţionari au ca scop doar acoperirea cheltuielilor efective ale autorităţii publice în cadrul procedurii administrative.

În speță, instanța constată că prin răspunsul nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020 Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a comunicat petiționarului Valeriu Mitrofan disponibilitatea de a-i furniza informațiile deținute

potrivit scrisorilor comunicate anterior, conform procedurii şi condiţiilor legale reflectate în răspuns, însă, aceste informaţii urmau a fi furnizate doar după achitarea prealabilă a costului cheltuielilor suportate de către Centru pentru prelucrarea acestora, ceea ce în speță nu a avut loc.

Reclamantul Valeriu Mitrofan nu a anexat la acțiune probe care să dovedească conformarea la cerințele puse de Centrul de Excelență în Construcții pentru satisfacerea cererii nr. 10/20 din 07 decembrie 2020, și anume, reclamantul nu a efectuat plata pentru prelucrarea informației solicitate.

Instanța de judecată subliniază că condițiile de plată, impuse reclamantului de pârât prin răspunsul nr. 01-13/273 din 24 decembrie 2020 sunt conforme legii. Or, art. 20 Legea privind accesul la informație conține reglementări în acest sens.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că Centrul de Excelență în Construcții a dat răspuns la petiția reclamantului în termenul prevăzut de lege.

Raportând circumstanțele cauzei la normele legale aplicabile speței, instanța judecătorească conchide asupra netemeiniciei acțiunii reclamantului Valeriu Mitrofan, or, reclamantului i-a fost explicată modalitatea accesului la informația solicitată prin cererea privind accesul la informație nr. 10/20 din 07 decembrie 2020, motiv pentru care temei de admitere a acțiunii reclamantului Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate nu este.

Totodată, pe cale de consecință se respinge ca neîntemeiată și pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

În conformitate cu art. 195, 224 alin. (1) lit. f), 231, 232 Cod administrativ, art. art. 236-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind obligarea la eliberarea copiei filelor din Registrul documentelor de intrare ce cuprinde perioada septembrie 2020, solicitată în cererea nr. 10/20 din 07 decembrie 2020, repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 5000 lei prin refuzul nelegitim de a furniza informaţie sau prin alte acţiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informaţie şi satisfacerea neîntârziată a cererii.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani).

Președintele ședinței,

judecătorul Viorica Dodon